

Velká sobota

Paremije a čtení z epištoly na liturgii sv. Basila

Kněz: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy stvoření.

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista (čte 1. paremiji):

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí; a Duch Boží vznášel se nad vodami. I řekl Bůh: Buď světlo. I bylo světlo. A viděl Bůh světlo, že bylo dobré, i oddělil Bůh světlo ode tmy. A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer, a bylo jitro, den jeden. Řekl také Bůh: Buď klenba uprostřed vod, a děl vody od vod. I stalo se tak. I učinil Bůh tu oblohu; a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. I nazval Bůh oblohu nebem. A viděl Bůh, že to bylo dobré. I byl večer, a bylo jitro, den druhý. Řekl také Bůh: Shromážděte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, ať se ukáže místo suché. A stalo se tak. Shromáždila se voda, která byla pod nebem, na jedno místo a ukázala se souš. I nazval Bůh místo suché zemí; shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že to bylo dobré. Potom řekl Bůh: Ať vyrostou ze země tráva a bylina vydávající semena podle rodu svého a podoby, a strom plodný, nesoucí ovoce se semeny podle pokolení jeho na zemi. I stalo se tak. I vydala země trávu a bylinu nesoucí semeno podle pokolení svého a podoby, i strom přinášející ovoce, v němž bylo símě jeho podle pokolení jeho na zemi. A viděl Bůh, že to bylo dobré. I byl večer, a bylo jitro, den třetí. (*Genesis 1,1—13*)

2.) Čtení z knihy proroka Isaiáše

Skvěj se, skvěj se, Jerusaleme!, poněvadž přišlo světlo tvé, a sláva Hospodinova vzešla nad tebou. Neboť hle, tmy přikryjí zemi, a mrákota padne na pohany; ale nad tebou vzejde Hospodin, a sláva jeho nad tebou viděna bude. I budou choditi králové v záři tvé a pohané ve světle tvém. Pozdvihni vůkol očí svých, a popatř na shromážděné dítky tvé; hle přišli všichni synové tvoji

zdaleka, a dcery tvé v náruči tvém chovány budou. Tehdáž uzíš to, a rozveselíš se, tehdáž podiví se, a užasne srdce tvé; nebo se obrátí k tobě bohatství mořské, pohanů a lidstva. Přijdou k tobě stáda velbloudů, přikryjí tě dromedáři Madiánští a Gefarští; všichni ti ze Sáby přijdou, zlato a kadidlo přinesou i kameny vzácné, a spasení Hospodinovo zvěstovati budou. Všecka stáda Kedarská shromáždí se k tobě; skopcové Naveothští přijdou k tobě, a obětování jsouce na mém oltáři, příjemní budou; a dům modlitby mé se proslaví. I díš: Kdo jsou ti, kteříž se jako hustý oblak sletují, a jako holubice s ptáčky ke mně? Na Mne zajisté ostrovy čekají, a koráby tharsijské především, aby přivezly syny tvé zdaleka, též stříbro a zlato jejich s sebou, pro jméno Hospodina svatého, a aby svatého Izraelského oslavily. I vystavějí cizozemci hradby tvé, a králové jejich posluhovati budou tobě. Bil jsem tě totiž v hněvu svém, avšak v milosrdenství svém zamiluji si tě. A otevřeny budou brány tvé ustavičně; ve dne ani v noci nebudou zavírány, aby přivedly k tobě sílu pohanů, i králové jejich aby přivedeni byli. Pohané zajisté ti a králové, kteří by nesloužili tobě, zahynou; pohané, pravím, ti v pustotě své docela zaniknou. Sláva libánská přijde k tobě, cypřiš, platan, též i cedr k ozdobě místa svatyně mé, abych podnoží nohou svých oslavil. Také přijdou k tobě s bázní synové těch, kteříž tě ponižovali a trápili, a klanět se budou stopám nohou tvých všichni, kteřížkoli pohrdali tebou; a nazývati tě budou městem Hospodinovým, Sionem svatého Izraelského. Místo toho, že jsi byla opuštěná a v nenávisti, a nebyl, kdo by ti pomohl, způsobím důstojnost věčnou, a veselí na pokolení pokoleních. Nebo sáti budeš mléko národů, a bohatstvím králů krmit se budeš; i poznáš, že jsem já Hospodin Spasitel tvůj a vysvoboditel tvůj, Bůh Jákobův. (*Isaiáš 60,1—16*)

3.) Čtení z knihy Exodus

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi a k Áronovi

v zemi Egyptské, řka: Tento měsíc počátek měsíců vám bude; první vám bude mezi měsíci ročními. Mluvte ke všemu shromáždění Izraelskému, řkouce: Desátého dne měsíce tohoto vezmete sobě jedenkaždý beránka po rodech, beránka na každý dům. Byl-li by pak dům tak malý, že by rodina na beránka byla malá, přivezme souseda svého, kterýž jest blízky domu jeho, aby byl dostatečný počet duší; podle toho, kolik kdo sní, stanovíte počet osob na beránka. Beránka bez vady, samce ročního míti budete, kteréhož z ovcí aneb z koz vezmete. A opatrovati ho budete až do čtrnáctého dne měsíce tohoto; a zabíjet ho bude všecko množství shromáždění Izraelského k večeru. A vezmouce krve, pomazí obou veřejí a nade dveřmi u domů, v nichž jej jísti budou. I budou jísti noci té maso pečené ohněm, s chleby nekvašenými; s bylinami hořkými jísti jej budou. Nebudete jísti z něho nic syrového, ani ve vodě vařeného; ale pečené na ohni s hlavou jeho i s nohama i s vnitřnostmi. Nenecháte z něho ničehož do jitra a nezlámete mu kosti; co zůstane z něho, před jitem ohněm spálíte. Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přepásaná míti budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své; a jísti budete spěšně; Pascha jest Hospodinova. (*Exodus čili Východ 12,1—11*)

4.) Čtení z knihy proroka Jonáše

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi, synu Amathínny, řkoucí: Vstaň, jdi do Ninive, města toho velikého, a volej proti němu; neboť už vystoupila nešlechtnost jejich před tvář mou. Ale Jonáš vstal, aby utekl do Tarsu od tváře Hospodinovy, a přišed do Joppe vyhledal loď, která pluje do Tarsu, a zaplativ za to, vstoupil na ni, aby se plavil s nimi do Tarsu od tváře Hospodinovy. Ale Hospodin vzbudil vítr veliký na moři. I rozpoutala se bouře veliká na moři, až se domnívali, že se loď ztroskotá. Protož bojíce se, plavci volali jedenkaždý k bohu svému, a vyhazovali to, což měli na lodi, do moře, aby sobě tím odlehčili; Jonáš pak byl sestoupil do podpalubí, a položiv se, spal tvrdě. Tedy přišed k němu velitel lodi, řekl mu: Co to děláš, ospalče? Vstaň, volej k Bohu svému, snad ten tvůj Bůh rozpomeně se na nás, abychom nezahynuli. I řekli (si lodníci) jeden k druhému: Pojdte, metejme los, abychom zvěděli, kvůli komu to neštěstí přišlo na nás; tedy losovali, a padl los na Jonáše. I řekli jemu: Pověz nám ihned, kvůli komu toto neštěstí přišlo na nás? Čím se zabýváš a odkud jdeš? Z které jsi země a z kterého národu?

I řekl jim: Hebrejský jsem, a Hospodina, Boha nebes, který učinil moře i zemi, já ctím. Pročež báli se ti muži bázni velikou, a dověděvše se muži ti, že od tváře Hospodinovy utíká (neboť jim to byl oznámil), řekli jemu: Což si to učinil? Řekli mu ještě: Co máme učiniti s tebou, aby se moře upokojilo? (Neboť moře stále více a více bouřilo se.) Řekl jim: Vezměte mne, a hodte mne do moře, a moře vás nechá na pokoji; nebo já vím, že kvůli mně bouře tato veliká jest proti vám. Ale muži ti statečně veslovali, chtějí k břehu přistáti, však nemohli; neboť moře stále více a více se bouřilo proti nim. I zvolali k Hospodinu řkouce: Prosíme, ó Hospodine!, abychom nezahynuli pro smrt člověka tohoto, nechť na nás neulpí prolitá krev nevinná; neboť ty, ó Hospodine!, jak chceš, tak činíš. Tedy vzavše Jonáše, uvrhli ho do moře. I přestalo moře bouřiti se. Pročež báli se muži ti bázni velikou Hospodina, a obětovali oběť Hospodinu, a sliby činili.

Nastrojil pak Hospodin kytovce velikého, aby pozřel Jonáše; i byl Jonáš v útrobách té ryby tři dny a tři noci. I modlil se Jonáš k Hospodinu Bohu svému v nitru té ryby, řka:

„V soužení svém volal sem k Hospodinu, a on mne vyslyšel; z lůna podsvětí křičel sem, a vyslyšel jsi hlas můj. Neboť jsi mne uvrhl do hlubiny, do nitra moře, a proudy obklopily mne; všecka vlnobití tvá i příboje tvé přes mne se valily. A já jsem řekl: Odehnán jsem od očí tvých; zdali ještě kdy pohledím na tvůj svatý chrám? Valily se na mne vody, lily se až do duše mé, propast obklíčila mne na konec, do puklin horských ponořila se moje hlava, sestoupil jsem do země a ona závoramí svými zavřela mne na věčnost; kéž ty však vyvedeš z tlení život můj k sobě, Hospodine, Bože můj! Když umírala ve mně duše má, na Hospodina jsem se rozvzpomenul; ať přijde k tobě modlitba má, do chrámu svatého tvého. Kteříž se drží marností a klamů, milosti Boží se zbavují; Já pak s hlasem chvály a díkyčinění obětovati budu tobě, co jsem slíbil, splním; hojná spása jest u Hospodina.“

Rozkázal pak Hospodin kytovci tomu, aby vyvrhl Jonáše na břeh. I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé, řkoucí: Vstaň, jdi do Ninive, města toho velikého, a kaž proti němu to, což já poručím tobě. Tedy vstav Jonáš, šel do Ninive podle slova Hospodinova; bylo pak Ninive město velmi veliké, procházelo se jím tři dny. A tak za-

čal Jonáš chodit po městě, kolik prošel za den jeden, a volal: Po čtyřiceti dnech Ninive vyvráceno bude! Tedy uvěřili Ninivetští Bohu, a vyhlásivše půst oblékli se v žíně, od největšího z nich až do nejmenšího z nich. Nebo jakž došla ta řeč ke králi Ninivetskému, vstav s trůnu svého, svlékl s sebe oděv svůj, oděl se do žíní a seděl v popelu. A dal provolati a oznámiti v Ninive, z usouzení královského i knížat svých takto řka: Lidé i zvířata, volové i ovce, nechť neokusí ničeho, nepasou se, ani vody nepijí. Ale oděvše se žíněmi lidé i dobytek, volejte k Bohu horlivě; a odvrť se jedenkaždý od cesty své zlé i loupeže, kteráž jest v rukou jeho. Kdo ví, neobráti-li se a nebude-li želeťi toho Bůh; neodvrátí-li, pravím, prchlivost hněvu svého, abychom nezahynuli? I viděl Bůh skutky jejich, že se odvrátili od cesty své zlé, a lítost měl Bůh nad tím zlem, které jim chtěl učiniti, a neučinil tak.

I rozzlobilo to Jonáše velmi, a rozpálen byl hněv jeho. Pročež modlil se k Hospodinu a řekl: Prosím, Hospodine, zdali jsem to neříkal, když jsem ještě byl v zemi své? Proto jsem pospíšil utéci do Tarsu, neboť jsem věděl, že ty jsi Bůh milostivý a slitovný, dlouhočekající, hojný v milosrdenství, a kterýž cítíš lítost nad (lidskými) špatnostmi. Nyní tedy, ó Hospodine!, vezmi, prosím, duši mou ode mne; neboť lépe jest mi umřítí, nežli naživu býti. I řekl Hospodin: Jestlipak je to dobré, že jsi tak rozhořčen? Neboť vyšel Jonáš z města, a seděl na východ od města, udělav tam sobě chýši a seděl pod ní ve stínu, aby viděl, co se bude s tím městem dítí. A povolal pak Hospodin Bůh tykev, která vyrostla nad Jonášem, aby zastíňovala hlavu jeho a chránila ho před (sluncem, které bylo pro něj) zlé. I měl Jonáš z té tykve radost velikou. V tom nazítří při svítání povolal Bůh červa, kterýž nahlodal tu tykev, takže uschla. I stalo se, že když vyšlo slunce, nastrojil Bůh vítr východní žhavý, a bodalo slunce do hlavy Jonášovy, takže zmalomyslněl a přál si vypustit duši, řka: Lepší je pro mne umřítí, nežli naživu býti. I otázal se Bůh Jonáše: Jestlipak je to dobré, že se tak hněváš kvůli té tykvi? A on řekl: Ano, je to dobré, hněvám se až k smrti. Řekl mu tedy Hospodin: Ty se trápíš kvůli té tykvi, s níž jsi neměl žádnou práci, ani jsi ji nepřivedl k vzrůstu; přes noc vyrostla a přes noc zašla. A já bych neměl želeť Ninive, města tak velikého, v němž jest více než sto a dvaceti tisíc lidí, kteříž nedovedou rozeznat rozdíl mezi pravíci a levíci, a k tomu dobytka mnoho? (*Jonáš 1,1 — 4,11*)

5.) Čtení z knihy Jozue.

Když pak ležení měli synové Izraele v Galgach, slavili Paschu čtrnáctého dne toho měsíce navečer, na rovinách Jericha. I jedli z obilí té země nazítří po veliké noci chleby nekvašené, a pražené zrní. Téhož dne přestala manna, když jedli z obilí té země, a již více neměli synové Izraelští manny; ale jedli z úrod země Kananejské toho roku. Stalo se pak, když byl Jozue na poli Jericha, že pozdvihl oči svých a viděl, jak muž stojí naproti němu, maje v ruce meč obnažený. I šel Jozue k němu a řekl mu: Jsi-li náš, či od nepřátel našich? I odpověděl: Nikoli!, ale já jsem velitel vojska Hospodinova, a nyní jsem přišel sem. I padl Jozue tváří svou na zem, a pokloniv se, řekl jemu: Hospodine, co přikazuješ služebníku tvému? Tehdy odpověděl kníže vojska Hospodinova k Jozuovi: Zuj obuv svou s nohou svých; neboť místo, na němž stojíš, svaté jest. I učinil tak Jozue. (*Jozue 5,10—15*)

6.) Čtení z knihy Exodus.

Vytáhli tedy z Sokchoth, položili se v Othom na okraji pouště. Hospodin pak je vedl ve dne sloupem oblakovým, aby jim ukazoval cestu, v noci pak sloupem ohnivým, aby svítil jim; tak mohli jít ve dne i v noci. Neodjal sloupu oblakového ve dne, ani ohnivého sloupu v noci, od toho lidu.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka: Mluv k synům Izraelským, ať navrátíce se, rozbijí stany před Fiaroth, mezi Magdalem a mořem; proti Bělsepfon, naproti němu rozbijete stany při moři. Neboť dí faraó lidem svým o synech Izraelských: Bloudí po zemi, zavřela se za nimi poušť. I zatvrdím srdce faraónovo a honiti je bude; a proslavím se na faraónovi a na všem vojsku jeho; a zvedí Egyptští, že já jsem Hospodin. I stalo se tak. A když pověděno bylo králi egyptskému, že lid utíká, obráceno jest srdce faraónovo a služebníků jeho proti lidu, a řekli: Co jsme to učinili, že jsme propustili syny Izraele, aby nesloužili nám? Protož zapráhl do svého vozu a všechny lidi své vzal s sebou. A vzal šest set vozů vybraných i všechny koně egyptské, po třech lidech na každém voze. A zatvrdil Hospodin srdce faraóna, krále egyptského, a služebníků jeho, takže se hnál za syny Izraele; synové pak Izraelští kráčeli v moci Nejvyššího. I hnali se Egyptští po jejich stopách a dostihli je, když se

byli položili při moři; všechny koně a vozy faraónovi, jezdci jeho i vojsko jeho byli přímo naproti, před Bělsepfon. A když se přiblížil farao, pozdvihli synové Izraelští oči svých, a hle, Egyptští táhnou za nimi; i báli se velmi a volali synové Izraele k Hospodinu; a řekli k Mojžíšovi: Kvůli tomu, že nebylo hrobů v Egyptě, vyvedl jsi nás, abychom zemřeli na poušti? Co jsi nám to učinil, že jsi vyvedl nás z Egypta? Nedošlo na to, co jsme ti říkali v Egyptě, řkouce: Nech nás, ať sloužíme Egyptským?, neboť lépe bylo nám sloužiti Egyptským, než zemřít na této poušti. Řekl pak Mojžíš lidu: Nebojte se, stůjte a vizte spasení Hospodinovo, kteréz vám učiní dnes; neboť jak vidíte Egyptřany dnes, tak už je neuzříte nikdy více až na věky. Hospodin bojovati bude za vás; a vy umlknete. I řekl Hospodin k Mojžíšovi: Co voláš ke mně?, řekni synům Izraelským, ať se dají na cestu; ty pak zdvihni hůl svou a vztáhni ruku svou na moře, a rozpolti je; a nechtě jdou synové Izraelští prostředkem moře po suchu. Já pak, hle, zatvrdím srdce faraónovo a všech Egyptských, takže tam vejdou za nimi; a budu oslaven ve faraónovi, a ve všem vojsku jeho, ve vozech jeho i v jízdě jeho; a přesvědčí se Egyptřané, že já jsem Hospodin, až proslaven budu na faraónovi, na vozech jeho a na jízdě jeho. I bral se anděl Boží, který předtím předcházal vojsko synů Izraele, a šel vzadu za nimi; neboť hnul se sloup oblakový, kterýž byl před nimi, a stanul vzadu za nimi. A vstoupil mezi vojska Egyptských a vojska Izraelská a tam zůstal; byl (pro jedny) tmou a oblakem, (pro druhé) pak osvěcoval noc; tak se nepřiblížili jedni k druhým po celou noc. I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře a Hospodin rozehnal moře větrem jižním (prudce vanoucím) přes celou noc; a učinil v moři souš, a voda se rozstoupila. Tedy šli synové Izraele prostředkem moře po suchu, a voda jim byla jako hradba vpravo a jako hradba vlevo. Honíce je pak Egyptští, vešli za nimi doprostřed moře, všichni koně faraónovi, vozy i jízda jeho. Stalo se pak při stráži jitřní, že pohleděl Hospodin na vojska Egyptských v sloupu ohnivém a oblakovém, a zmátl vojsko egyptské. A shodil kola z vozů jejich, takže je táhli s námahou. I řekli Egyptští: Utečme před Izraelem; neboť Hospodin bojuje za ně proti Egyptským. Tehdy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na moře, ať se zase spojí vody a přikryjí Egyptské, vozy jejich a osádky jejich. Tak vztáhl Mojžíš ruku svou na moře; a jak nastával den, navrátilo se moře na své místo, a Egyptští utíkali pod vodou;

a smetl Hospodin Egyptské doprostřed moře. Voda se navrátila a zatopila vozy i osádky se vším vojskem faraónovým, které vešlo za nimi do moře, takže nezůstal z nich ani jediný. Synové Izraelští však prošli po suchu prostředkem moře; a voda jim byla stěnou po pravici a stěnou po levici. A tak vysvobodil Hospodin v den onen Izraele z ruky Egyptských a viděli synové Izraele Egyptřany mrtvé na břehu mořském. Viděl také Izrael moc velikou, kterou ukázal Hospodin na Egyptských, a bál se lid Hospodina; i věřili Bohu i Mojžíšovi, který byl oblíbencem jeho. Tehdy zpíval Mojžíš a synové Izraelští píseň tuto Hospodinu, a řekli takto:

(Závěr paremije se zpívá – viz postup večerní na Velkou sobotu.)

Zpívati budu Hospodinu, neboť se slavně proslavil; koně i s jezdcem smetl do moře. Pomocník a ochránce můj vykonal moje spasení, to je můj Bůh a já ho budu oslavovati, Bůh otce mého a já ho budu vyvyšovat! Hospodin rozdrtil vojska; Hospodin je jméno jeho. Vozy faraónovy i vojsko jeho uvrhl do moře; a nejlepší bojovníci jeho utopeni jsou v moři rudém. Propasti pohltily je; ponořili se do hlubiny jako kámen. Pravice tvá, Hospodine!, proslavila se v síle; pravá ruka tvá, Hospodine!, porazila nepřátele. S velkou slávou potřel jsi ty, kdož povstali proti tobě. Sestoupil hněv tvůj, kterýžto pohltil je jako slámu. A duchem rozpálení tvého rozestoupila se voda. Nahrnul se vody jako hradba, nakupily se i vlny uprostřed moře. Řekl nepřítel: Pronásledovat je budu, dohoním je, rozdělím si kořist, nasýtí se jimi duše má, bít je budu mečem svým, vládnout nad nimi bude ruka má. Seslal jsi Ducha svého, a přikrylo je moře; potopili se jako olovo v hlubokých vodách. Kdo podoben je tobě mezi bohy, ó Hospodine?, kdo je takovým, jako ty?, kdo proslaven je ve svatých svých, podivuhodný ve slávě, jako jsi ty, jenž činíš divy? Napráhl jsi pravici svou, a požrela je země. Vedl jsi ve spravedlnosti své lid tento svůj, kterýž si vysvobodil! V laskavosti své povedeš jej silou svou k příbytku svatosti své. Slyší o tom pohané a bouří se; bolesti zachvátily obyvatele filistýnské. Tehdy zhrouť se vladaři edomští, knížata moábská zachvátí třes; rozprchnou se všichni obyvatelé Kananu. Ať je přepadne strach a třes; pro mohutnost ramene tvého ať ztuhnou jako kámen, dokud neprojde lid tvůj, Hospodine, dokud neprojde lid ten, jehož jsi

pro sebe dobyl. Uvedeš jej a zasadíš na hoře dědictví svého, na níž je přibýtek tvůj, Hospodine, kde sis učinil svatyni svou, kterou připravily ruce tvé, Hospodine. Hospodin kraluje na věky věkův a ještě dále. Když vešli koně faraónovi s vozy jeho i s jezdcí jeho do moře, přivedl na ně Hospodin vlny mořské. Kdežto synové Izraele procházeli po suchu prostředkem moře. (Exodus 13,20 — 15,19)

7.) Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Proto, očekávejte mne, praví Hospodin, až do dne toho, v kterémž povstanu ke svědectví; neboť soud můj jest, abych shromáždil pohany a jejich krále, abych vylil na ně rozhněvání své a všechno rozlícení hněvu svého; ohněm zajisté horlivosti mé pohlcena bude celá země. Tehdáž zajisté způsobím národům rty čisté, jimiž by vzývali všickni jméno Hospodinovo, a sloužili jemu pod jedním jhem. Přijmu i ty, kteří mne prosí až za řeckami ethiopskými, rozptýlení mí (lidé) oběti mi přinesou. V onen den nebudeš se hanbiti za žádné skutky své, jichž si se dopustil proti mně, ó Jeruzaléme! Neboť tehdáž odejmu z prostředku tvého ty, kteříž kradou důstojnost tvou, aby se více nevyvyšovali na hoře svaté mé. A ponechám u prostřed tebe lid mírný a ponížený i bude blahoslaviti jménu Hospodinovu. Ostatkové Izraele neučiní nepravost, aniž mluvíti budou prázdně, aniž se nalezne v ústech jejich jazyk lstivý; a proto pástí se budou a usadí se (jako ptáček v hnízdě), a nebude žádného, kdo by je vyplašil. Raduj se, dcero Sionská, velmi, zvěstuj, vesel se a plesej z celého srdce, dcero Jeruzalemská! Odjal Hospodin nepravosti tvé, vysvobodil tě z rukou nepřátel tvojich. Král Izraelský, Hospodin, stanul uprostřed tebe, nespatriš více nic zlého. (Sofoniáš 3,8—15)

8.) Čtení z knihy královské.

I stalo se slovo Hospodinovo k Eliášovi, řkoucí: Vstaň a jdi do Sarepty Sidonské, a přebývej tam. Hle, přikázal jsem ženě vdově, aby tě živila. A on vstav, šel do Sarepty; a přišel k bráně města, a hle, žena vdova sbírala tu dříví, a zavolav jí, řekl: Přines mi hned trochu vody v nádobě, abych se napil. A když šla, aby přinesla, zavolal za ní, a řekl: Přines mi také kousek chleba v ruce své. I odpověděla: Živ jest Hospodin, Bůh tvůj, že nemám žádného chleba, ani nekvašeného, kromě hrsti mouky ve džbánu, a maličko oleje v nádobce; a hle, seberu dvě polínka, abych šla, a připravila to sobě a dětem svým, sníme to a zemřeme. I řekl jí Eliáš:

Odvahu! Jdi a učíš, jak si řekla; avšak udělej mi nejdříve z toho malý chléb nekvašený, a přines mi; potom sobě a dětem svým uděláš. Neboť toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Džbán s moukou se nevyprázdní, ani oleje v nádobce té neubude, až do toho dne, kdy dá Hospodin déšť na zemi. I šla, a učinila podle řeči Eliášovy; a jedla ona, i on i děti její. A od toho dne se džbán s moukou nevyprázdnil, ani oleje v nádobce neubýlo, podle řeči Hospodinovy, kterou mluvil skrze Eliáše. A stalo se po těchto událostech, že se roznemohl syn ženy, paní toho domu; a byla nemoc jeho velmi těžká, takže nezůstal již v něm duch jeho. Protož řekla Eliášovi: Co mně a tobě, muži Boží? Přišel jsi ke mně, abys mi připomenul nepravost mou a umožil syna mého? Řekl Eliáš ženě: Dej mi syna svého. A vzav ho z náručí jejího, vynesl ho do horní síně, kdež sám přebýval, a položil ho na lůžko své. Tedy volal Eliáš k Hospodinu, a řekl: Běda mně, Hospodine Bože můj! Jsem svědkem, jak s tou vdovou, u které pohostinu jsem, tak zle nakládáš, že jsi umožil syna jejího! A dechl na dítě třikrát, vzýval Hospodina a řekl: Hospodine, Bože můj! Nechť se navrátí duše dítěte tohoto do něho. A stalo se tak a zvolalo dítě. A Eliáš je dovedl z horní síně do domu a odevzdal je matce jeho. I řekl Eliáš: Pohleď, živ jest syn tvůj. Tehdy řekla žena Eliášovi: Hle, nyní jsem pochopila, že jsi muž Boží, a že v tvých ústech jest pravá řeč Hospodinova. (3. kniha královská 17,8—23)

9.) Čtení z knihy proroka Isaiáše.

Ať raduje se duše má v Hospodinu, neboť oblékl mne v roucho spasení, pláštěm radosti přioděl mne, jako ženicha ověnil mne korunou, jako nevěstu okrášlil mne ozdobami. Neboť jako země dává vyrůst květům svým a jako zahrada dává vzkličiti zasetým semenům, tak panovník Hospodin vypěstí spravedlnost a radost přede všemi národy.

Pro Sion nebudu mlčeti, a pro Jeruzalém neupokojím se, dokud nevzejde jako záře spravedlnost má a spasení mé se jako pochodeň nerozhoří. I uzří pohané spravedlnost tvou, a všickni králové slávu tvou; nazvou tě pak jménem novým, které udělí ústa Hospodinova. A budeš korunou krásy v ruce Hospodinově, a diadémem království v ruce Boha svého. A nadto nebudeš více nazývána opuštěnou, a země tvá nebude více slouti pustinou; neboť tobě bude zjevena vůle má a zemí tvou bude celý

svět, neboť našel v tobě Hospodin zalíbení a země tvá celá osídlena bude. Jakož pojímá mládenec pannu, tak tě sobě pojmu synové tvoji; a jakou má radost ženich z nevěsty, tak radovati se bude z tebe Hospodin. (*Isaiáš 61,10 — 62,5*)

10.) Čtení z knihy stvoření.

Zkoušeje Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame, Abrahame! On odpověděl: Tady jsem. I řekl: Vezmi syna svého milovaného, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi na místo vyvýšené; a obětuj ho tam v celopal na jedné z hor, o níž povím tobě. Tedy vstav Abraham za jitra, osedlal osla svého, a vzal dva služebníky své s sebou, a Izáka, syna svého; a nasekal dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh, třetího dne. Pozdvihl Abraham oči svých, a užírl to místo v pozdálí. I řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a poklonivše se, navrátíme se k vám. Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil je na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruku svých oheň a nůž. I šli oba spolu. Mluvě pak Izák k Abrahamovi, otci svému, řekl: Otče! A on odpověděl: Co chceš, dítě? A řekl: Hle, oheň a dříví, a kde jest ovečka k celopalu? Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádka k oběti zápalné, dítě. A šli dále oba spolu. A když přišli k místu, o němž mu řekl Bůh, udělal tu Abraham obětní oltář a narovnal dříví, a svázav Izáka, syna svého, vložil ho na oltář na dříví. I vztáhl Abraham ruku svou po noži, aby zabil syna svého. Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe, a řekl: Abrahame, Abrahame! On odpověděl: Hle, tady jsem. I řekl jemu: Nevztahuj ruku svou na dítě, aniž mu cokoliv učiníš; neboť jsem nyní poznal, že se Boha bojíš, když si neušetřil syna svého milovaného kvůli Mně. A pozdvihl Abraham oči svých, viděl, hle, beránek za ním vězel v trní za rohy své; i šel Abraham, a vzal beránka toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo Izáka, syna svého. A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin vidí; odkudž říká se dnes: Na hoře se zjeví Hospodin. Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe, řka: Skrze sebe samého přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž učinil jsi dle řeči Mé a kvůli Mně neušetřil jsi syna svého milovaného: dobrořečením požehnám tebe a rozmnožením rozhojním potomstvo tvé, bude ho jako hvězd nebeských a jako písku na břehu mořském; zdědí potomci tvoji města nepřátel. Požehnány budou potomstvem tvým

všechny národy země, protože jsi uposlechl hlasu mého. (*Genesis 22,1—18*)

11.) Čtení z knihy proroka Isaiáše.

Duch Hospodinův spočinul na mně, proto mne pomazal, abych hlásal evangelium chudým. Poslal mne uzdravovat zkroušené srdcem, zvěstovat zajatcům propuštění, a slepým prohlédnutí; vyhlásit léto milosti Páně, a den odplaty, utěšit všechny plačící; přinést nařikajícím na Siónu slávu místo popela, olej veselí lkajícím, ozdoby slávy místo ducha sklíčenosti. Nazváni budou plody spravedlnosti, setba Hospodinova k jeho slávě. Tehdy zvelebí se, co bylo od věků pouští, co bylo odedávna zpustlé, vzbudují; obnoví města zpustošená, pustá po mnohá pokolení. Přijdou pak cizinci a pásti budou stáda tvá, cizozemci se stanou oráči vašimi a vinařit pro vás budou. Vy pak kněžími Hospodinovi nazýváni budete, služebníky Boha vašeho slouti budete; sílu pohannů pohlíte, a jejich bohatstvím se honosit budete. Takto zemi svou podruhé zdědí a veselí věčné bude nad hlavami jejich. Neboť já jsem Hospodin, který miluje spravedlnost a nenávidí nespravedlnost hrabivosti. Jejich zisk dám spravedlivcům a smlouvu věčnou uzavřu s nimi. I vejde ve známost mezi pohany símě jejich, a potomci jejich uprostřed lidstva; všichni, kteříž je uzří, poznají je, že jsou pokolení požehnané Bohem. Radostí budou se radovat v Hospodinu. (*Isaiáš 61,1—9*)

12.) Čtení z knihy Králů.

Stalo se některého času, že šel Elizeus skrze Sunem; kdež byla jedna žena vzácná, kteráž ho pozdržela, aby jedl u ní. A od toho času chodívaje tudy, stavoval se tam, a jídal chléb. Neboť řekla tenkrát muži svému: Hle, nyní vím, že ten muž Boží svatý jest, který často tudyto chodívá; připravme tedy jemu pokojík horní, a postavme tam pro něj lože, stůl, stolicu a svícen, aby, kdykoliv by k nám přišel, uchýlil se tam. I jednoho dne tedy přišel tam; a všed do toho pokojíku, odpočinul tu. I řekl ke Gézi, služebníkovi svému: Zavolej tu Sunamitskou. On zavolal ji a postavila se před ním. Při tom řekl jemu: Rci jí nyní: Hle, udivila jsi nás pečí svou o nás všemožnou; co pro tebe mám učinit? Mám něco o tobě říci před králem nebo před velitelem vojska? Ona řekla: (Nikoliv) uprostřed lidu svého bydlím. Řekl on ke Gézi: Což tedy mám pro ni učiniti?

Odpověděl Gézi, služebník jeho: Hle, syna nemá, a muž její starý jest. Protož řekl: Zavolej ji. I zavolal ji; a ona stála u dveří. I řekl: V času jistém podle času života chovati budeš syna. Řekla ona: Nechtěj, pane můj, muži Boží, nechtěj, pravím, se posmívati služebnici své. Potom počala žena v lůně, a porodila syna času určitém podle času života, kterýž předpověděl jí Elizeus. I rostlo dítě. Stalo se pak jednou, že vyšedši k otci svému k žencům, řeklo otci svému: Hlava má! hlava má (bolí)! I řekl služebníku: Dones jej k matce jeho. Kterýž, když ho vzal a přinesl k matce jeho; sedělo na klíně jejím až do poledne, a umřelo. Tedy ona vstoupivši položila ho na lože muže Božího, a zavřevši ho tam, vyšla. Potom zavolala muže svého a řekla: Pošli mi rychle jednoho z služebníků a jednu oslici, ať doběhnu až k muži Božímu, a zase se navrátím. Kterýž řekl: Proč chceš jíti k němu? Dnes není nov měsíce ani sobota. Odpověděla ona: (Měj o to) pokoj! Osedlavši tedy oslici, řekla služebníku svému: Pobízej a běž, a nezpomaluj kvůli mně v jízdě, leč bych rozkázala tobě. A tak jela, až přijela k muži Božímu na horu Karmél. A když ji uzřel muž Boží zdaleka, řekl ke Gézi, služebníku svému: Hle, Sunamitská tamto. Proto nyní běž jí v ústrety a rei jí: Dobře-li se máš?, dobře-li se má muž tvůj?, dobře-li se má syn? Ona řekla: Dobře. Vtom přišla k muži Božímu na horu, a chopila se nohou jeho. I přistoupil Gézi, aby ji odehnal. Ale muž Boží řekl: Nechej jí; nebo plna bolesti jest duše její, a Hospodin zatajil to přede mnou, aniž mi to oznámil. Ona pak řekla: Zdali jsem žádala syna od pána mého? Zdali jsem neřekla, abys mne nešálil? Tedy řekl ke Gézi: Opásej bedra svá a vezmi hůl mou v ruku svou, a jdi; jestliže potkáš kohokoliv, nepozdravuj ho, a jestliže tě někdo pozdraví, neodpovídej jemu; a přijda, polož hůl mou na tvář dítěte. I řekla matka dítěte: Jako že živ jest Hospodin a živa jest duše tvá, tebe neopustím. Protož vstav, bral se za ní. Gézi pak šel napřed a položil hůl na tvář dítěte; ale nevydalo hlasu ani nevnívalo. Pročež vracuje se jemu vstříc, pověděl mu, řka: Neprobralo se dítě. Přišel tedy Elizeus do domu, a hle, dítě mrtvé leženo na loži jeho. A když vešel tam, zavřel dvěře před oběma, a modlil se k Hospodinu. Potom vstoupiv na lože, lehl na dítě, vloživ ústa svá na ústa jeho, oči své na oči jeho, a ruce své na ruce jeho, a rozprostřel se nad ním a dechl na něho; i zahřálo se tělo dítěte; A odvrátiv se, procházel se po domě sem

a tam; potom vstoupiv opět, rozprostřel se znovu nad ním až do sedmikrát; a otevřelo to dítě oči své. Tedy volav ke Gézi, řekl: Zavolej Sunamitskou. I zavolal ji. A když přišla k němu, řekl jí: Vezmi syna svého. Ona, jak vešla, padla k nohám jeho, a poklonila se k zemi; i vzala syna svého a odešla. (4. královská 4,8—37)

13.) Čtení z knihy proroka Isaiáše.

I rozpomínal se lid jeho na dny starodávné i na Mojžíše, říkáje: Kdež jest ten, kterýž vyvedl z moře pastýře stáda svého? Kde jest ten, kterýž vložil do nich Ducha Svatého svého? Kterýž vedl pravici Mojžíše a ramenem slávy své rozdělil vody před tváří jeho, aby sobě učinil jméno věčné? Kterýž je provedl skrze hlubiny jako koně přes poušť, takže nezemdleli? Jako když je vede no hovádka přes pole, tak Duch Hospodinův sestoupiv, vedl je. Tak jsi provedl (mořem a pouští) lid svůj, aby sis způsobil jméno slavné. Popatřiž s nebe a pohleď z příbytku svatého svého a slávy své. Kde jest horlivost tvá a veliká síla tvá? Kde množství milosti tvé a slitování tvých? Ztratils trpělivost s námi? Ty jsi zajisté Otec náš; neboť Abraham nic neví o nás, a Izrael nezná nás; leč ty, Hospodine, Otče náš, vysvoboď nás, vždyť od počátku jméno tvé jest na nás. Proč jsi nám dal zblouditi, Hospodine, od cest svých? Zatvrdil jsi srdce naše, abychom se nebáli tebe. Navrať se zase pro služebníky své, pokolení dědictví svého, abychom na dlouho zdědili horu tvou svatou. Nepřátelé naši poskvrnili svatyni tvou. Stali jsme se takovými, jako bys nad námi nikdy nepanoval a jako by nad námi nikdy nebylo vzýváno jméno tvé.

Ó bys roztrhl nebesa a sestoupil, aby se hory před tebou roztrásly a roztavily se! Jako rozplývá se vosk před tváří ohně! Tak sežehne oheň protivníky, abys ve známost uvedl jméno své nepřítelům svým, a aby se před tváří tvou rozprchli pohané. Jako když jsi činil slavné věci, otřásat se před tebou začnou hory. Od věků jsme neslychali a oči naše neviděly (jiného) Boha, kromě tebe, a díla tvá, která jsi učinil těm, kdo očekávají tvé milosti. Vždyť milost tvá vychází vstříc těm, kteří činí spravedlnost a pamatují na tebe na cestách svých. (Isaiáš 63,11 — 64,5)

14.) Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, nacházejí dny, dí Hospodin, v nichž uči-

ním s domem Izraelským a s domem Judským smlouvu novou. Ne takovou smlouvu, jakou jsem učinil s otci jejich v ten den, ve který jsem je vzal za ruku jejich, abych je vyvedl ze země Egyptské; kteroužto smlouvu mou oni nedodrželi, ač jsem já byl zůstal ve svazku s nimi, dí Hospodin. Ale toto jest smlouva, kterou učiním s domem Izraelským po těchto dnech, dí Hospodin: Dám zákony své do nitra jejich a napíší je na srdce jejich; i budu jim Bohem a oni mi budou za lid můj. A nebudou učiti více jedenkaždý bližního svého a jedenkaždý bratra svého říkajíce: Poznávejte Hospodina! Všickni zajisté sami znáti Mne budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich, dí Hospodin; milostiv zajisté budu k nepravostem jejich a na hříchy jejich nevzpomenu více. (*Jeremiáš 31,31—34*)

15.) Čtení z knihy proroka Daniele.*

Král Nebúkadnesar dal zhotovit zlatou sochu, jejíž výška byla šedesát loket a šířka šest loket. Postavil ji na pláni Dúra v babylónské krajině. Král Nebúkadnesar poslal pro satrapy, zemské správce a místodržitele, poradce, správce pokladu, soudce, vysoké úředníky a všechny zmocněnce nad krajinami, aby přišli k posvěcení sochy, kterou král Nebúkadnesar postavil. Tehdy se shromáždili satrapové, zemští správcové a místodržitelé, poradci, správcové pokladu, soudcové, vysocí úředníci a všichni zmocněnci nad krajinami k posvěcení sochy, kterou král Nebúkadnesar postavil. Stáli proti soše, kterou postavil Nebúkadnesar. Hlasatel mocně volal: „Poroučí se vám, lidé různých národností a jazyků: Jakmile uslyšíte hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny, dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnete a pokloníte se před zlatou sochou, kterou postavil král Nebúkadnesar. Kdo nepadne a nepokloní se, bude v tu hodinu vhozen do rozpálené ohnivé pece.“ Proto v určenou dobu, jakmile všichni lidé uslyšeli hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny a rozmanitých strunných nástrojů, všichni lidé různých národností a jazyků padli a klaněli se před zlatou sochou, kterou král Nebúkadnesar postavil. V té době přišli muži hvězdo-pravci a udali Judejce. Hlásili králi Nebúkadnesarovi: „Králi, navěky buď živ! Ty jsi, králi, vydal rozkaz, aby každý člověk, až uslyší hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny a dud a rozmanitých strunných nástrojů, padl a poklonil se před zlatou sochou. Kdo nepadne a nepokloní se, má být vhozen do rozpálené ohnivé pece. Jsou zde muži Judejci, které jsi pověřil správou babylónské

krajiny, Šadrak, Měšak a Abed-nego. Tito muži nedbají, králi, na tvůj rozkaz, tvé bohy neuctívají a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se neklanějí.“ Tehdy Nebúkadnesar, rozlícen a rozhořčen, rozkázal přivést Šadraka, Měšaka a Abed-nega. Tito muži byli hned přivedeni před krále. Nebúkadnesar se jich otázal: „Je to tak, Šadraku, Měšaku a Abed-nego, že mé bohy neuctíváte a před zlatou sochou, kterou jsem postavil, jste se nepoklonili? Nuže, jste ochotni v čase, kdy uslyšíte hlas rohu, flétny, citary, harfy, loutny a dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnout a poklonit se před sochou, kterou jsem udělal? Jestliže se nepokloníte, v tu hodinu budete vhozeni do rozpálené ohnivé pece. A kdo je ten Bůh, který by vás vysvobodil z mých rukou!“ Šadrak, Měšak a Abed-nego odpověděli králi: „Nebúkadnesare, nám není třeba dávat ti odpověď. Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohnivé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. Ale i kdyby ne, věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme.“ Tu se Nebúkadnesar velice rozlícil a výraz jeho tváře se vůči Šadrakovi, Měšakovi a Abed-negovi změnil. Rozkázal vytopit pec sedmkrát víc, než se obvykle vytápěla. Mužům, statečným bohatýrům, kteří byli v jeho vojsku, rozkázal Šadraka, Měšaka a Abed-nega svázat a vhodit je do rozpálené ohnivé pece. Ti muži byli hned svázáni ve svých pláštích a suknicích i s čepicemi a celým oblečením a vhozeni do rozpálené ohnivé pece. Protože královo slovo bylo přísné a pec byla nadmíru vytopena, ony muže, kteří Šadraka, Měšaka a Abed-nega vynesli, usmrtil plamen ohně. A ti tři muži, Šadrak, Měšak a Abed-nego, padli svázání do rozpálené ohnivé pece. Procházeli se uprostřed plamene, velebili Boha a dobrořečili Hospodinu. Pak se Azarjáš zastavil, otevřel svá ústa a uprostřed ohně se takto modlil:

„Blahosloven jsi, Hospodine, Bože otců našich, chváleno a oslaveno ať je jméno tvoje na věky. Neboť spravedlivý jsi ve všem, co jsi s námi učinil, všechna díla tvá jsou pravdivá, cesty tvé jsou správné, všechny soudy tvé jsou pravda. Podle pravých rozhodnutí vše učinil jsi nám ve všem, co jsi uvedl na nás a na svaté město, na město našich otců, Jeruzalém, neboť podle pravdy a soudu jsi uvedl toto všechno pro naše hříchy. Zhřešili jsme a nepravosti páchali, a tak se od-

vrátili od tebe; prohřešili jsme se ve všem, neposlouchali tvá přikázání, nezachovávali jsme a nekonali, co jsi uložil nám pro dobro naše. Vše, co jsi na nás uvedl a co jsi nám učinil, podle pravého soudu učinil jsi. Vydal jsi nás do rukou nepřátel nepravosti páchajících, hanebných odpadlíků, nespravedlivému králi, nejhoršímu na celé zemi. Nesmíme nyní otevřít ústa: hanbou a opovržením jsme pro služebníky tvé, kteří tě uctívají. Leč nezříkej se nás úplně pro jméno své, neruš svou smlouvu. Nevzdaluj milost svou od nás pro Abrahama, jehož sis zamiloval, pro Izáka, služebníka svého, a pro Izraele, svého svatého. Jim jsi slavnostně slíbil, že rozmnožíš potomstvo jejich jako hvězdy na nebi a jako písek na břehu mořském. Vládce, nepatrnými jsme se stali mezi všemi pohaný, pro hříchy své jsme dnes poníženi na celé zemi. Nemáme za tohoto času ani vladaře ani proroka ani vůdce, nemáme celopaly ani oběti zápalné ani obětní dary ani kadidlo, nemáme místo, kde bychom ti mohli přinést oběť a kde bychom našli milosti. Kež nás přijmeš skrze duši zkormoucenou a ducha poníženého, jako skrze celopaly beranů a býků, jako skrze desítky tisíc tučných beránků. Taková ať je dnes zápalná oběť naše před tebou. Nechť se její konání líbí tobě, aby nebyli zahanbeni ti, kdo v tebe doufají. Nyní otevíráme svá srdce tobě a bázeň máme před tebou a hledáme tváře tvé. Nezahanbuj nás, ale nalož s námi dle své mírnosti a podle množství milosrdenství svého. Ujmi se nás zázrakem svým a oslav jméno své, Hospodine! Ať zastydí se všichni, kdo působili tvým služebníkům zlo, ať zahanbeni jsou před veškerou mocí tvou, bez veškeré moci a vlády, ať zničena je síla jejich, ať poznají, že tys jediný Hospodin a Bůh, a hoden jsi slávy po celém světě.“

Služebníci královi, kteří je uvrhli dovnitř, nepřestali rozpalovat pec naftou, koudelí, smolou a roštím, takže plameny šlehalý nad pec do výše čtyřiceti devíti loktů. A zachvátily a sežehly ty z Kaldejců, kteří byli kolem pece. S těmi však, kteří byli s Azarjášem, sestoupil do pece anděl Hospodinův, vypudil plameny ohně z pece a způsobil, že uvnitř pece jako by byla rosa a vanul vánek. Oheň se jich vůbec nedotkl, neublížil jim ani jim nebyl na obtíž. Tehdy ti tři v peci jako jedněmi ústy zpívali Bohu, oslavovali jej a dobrořečili mu, pravíce:

„Blahosloven jsi, Hospodine, Bože otců našich, nade vše opěvaný a vyvyšovaný jsi na věky;

a požehnané je svaté jméno tvé slávy, nade vše opěvané a nade vše vyvyšované je na věky. Blahosloven jsi v chrámu svaté slávy své, nade vše opěvaný a vyvyšovaný jsi na věky. Blahosloven jsi, který trůníš nad cheruby a shlížíš do propasti, nade vše opěvaný a vyvyšovaný jsi na věky. Blahosloven jsi na trůně slávy Království svého, nade vše opěvaný a vyvyšovaný jsi na věky. Blahosloven jsi na klenbě nebeské, nade vše opěvaný a vyvyšovaný jsi na věky!

(Odtud zpívat)

Dobrořečte Hospodinu, všechna díla jeho, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, nebesa, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, andělé jeho, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechny vody nad oblohou, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechny mocnosti, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, slunce a měsíci, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, nebeské hvězdy, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechn dešti a roso, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechny větry, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, ohni a žáre, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, chladno i horko, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, krůpěje rosy i sněhové vločky, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, noci a dni, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, světlo a temnoto, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, lede a mraze, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, ledovce a sněhy, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, blesky a mračna, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, země, veleb a vyvyšuj ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, hory a kopce, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, vše, co roste na zemi, veleb a vyvyšuj ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, moře a řeky, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, prameny vod, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, kytovci a vše, co se hýbe ve vodách, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechno nebeské ptactvo, veleb a vyvyšuj ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, všechna zvířata divoká i krotká, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu,

synové lidští, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořeč Hospodinu, Izraeli, veleb a vyvyšuj ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, jeho kněží, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, služebníci jeho, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, duchové a duše spravedlivých, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, věrní a pokorní srdcem, velebte a vyvyšujte ho navěky. Dobrořečte Hospodinu, Chananjáši, Azarjáši, Míšaeli, velebte a vyvyšujte ho navěky.

(Následující konec knihy se nemusí číst)

On nás vysvobodil z podsvětí a zachránil nás z moci smrti, vychvátil nás z vnitřku pece, ze šlehačících plamenů, vychvátil nás zprostředka ohně! Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné. Dobrořečte Hospodinu, Bohu bohů, všichni, kteří se ho bojíte, velebte a chválu vzdejte, protože jeho milosrdenství je věčné.“ Tu král Nebúkadnesar užasl a chvatně vstal. Otázal se královské rady: „Což jsme nevhodili do ohně tři svázané muže?“ Odpověděli králi: „Jistěže, králi.“ Král zvolal: „Hle, vidím čtyři muže, jsou rozvázaní a procházejí se uprostřed ohně bez jakékoli úhony. Ten čtvrtý se svým vzhledem podobá božímu synu.“ I přistoupil Nebúkadnesar k otvoru rozpálené ohnivě pece a zvolal: „Šadraku, Měšaku a Abed-nego, služebníci Boha nejvyššího,

vyjděte a pojdte sem!“ Šadrak, Měšak a Abed-nego vyšli z ohně. Satrapové, zemští správci a místodržitelé a královská rada se shromáždili, aby viděli ty muže, nad jejichž těly neměl oheň moc; ani vlas jejich hlavy nebyl sežehnut, jejich pláště nedoznaly změny, ani nebyly cítit ohněm. Nebúkadnesar zvolal: „Dobrořečen budiž Bůh Šadrakův, Měšakův a Abed-negův, který poslal svého anděla a vysvobodil své služebníky, kteří na něj spoléhali. Přestoupili královo slovo a vydali svá těla, aby nemuseli vzdát poctu a klanět se nějakému jinému bohu než bohu svému. Vydávám rozkaz: Kdokoli z lidí kterékoli národnosti a jazyka by řekl něco proti Bohu Šadrakovu, Měšakovu a Abed-negovu, ať je rozsekán na kusy a jeho dům ať je učiněn hnojištěm, neboť není jiného Boha, který by mohl vyprostit jako tento Bůh.“ A král zařídil, aby se Šadrakovi, Měšakovi a Abed-negovi v babylónské krajině dobře dařilo. Král Nebúkadnesar všem lidem různých národností a jazyků, kteří bydlí na celé zemi: „Rozhojněn buď váš pokoj! Zalíbilo se mi sdělit vám, jaká znamení a jaké divy učinil na mně Bůh nejvyšší. Jak veliká jsou jeho znamení, jak mocné jsou jeho divy! Jeho království je království věčné, jeho vladařská moc po všechna pokolení.

Čtení z epištoly při liturgii

Kněz: Velemoudrost.

**Žalmista: Čtení z listu
svatého apoštola Pavla k Římanům.**

Kněz: Pozor mějme!

Žalmista:

»Bratří, kteřížkoliv pokřtěni jsme v Krista Ježíše, ve smrt Jeho pokřtěni jsme. Pohřbeni jsme tedy spolu s Ním skrze křest do smrti, abychom, jako Kristus vstal z mrtvých skrze slávu Otce, tak i my v obnovení života začali chodit. Neboť jestliže jsme s Ním srostlí připodobněním ke smrti Jeho, tedy i vzkříšením Mu podobni budeme; víme, že náš starý člověk s Ním ukřižován jest, aby zmaře-

no bylo tělo hříšné, abychom již hříchu nesloužili; vždyť, kdo umřel, osvobozen jest od hříchu. Jestliže pak jsme zemřeli s Kristem, věříme, že s Ním také (věčně) žítí budeme, vědouce, že Kristus, vstav z mrtvých, již více neumírá, smrt nad Ním více nepanuje. Neboť když umřel, hříchu umřel jednou; že pak jest živ, živ jest Bohu. Tak i vy mějte na paměti, že zajisté zemřeli jste hříchu, ale živi jste Bohu, v Kristu Ježíši, Pánu našem.« (Řím 6,3—11)

(Kompilovaný kralický a ekumenický český překlad – upravený podle ruské Bible – kromě poslední paremije; pracovní verze, 2002—2011; v. 1,2)